

25.9.2026

## Gjennomføring av etablererprøven for daglig leder av serveringssted

På vegne av norsk reiselivsnæring ber NHO Reiseliv om at etablererprøven for daglig leder av serveringssted, skal tilbys på engelsk – i tillegg til norsk. Vi mener det ikke er grunnlag til å anta at gjennomføring av etablererprøven på engelsk vil svekke prøvens formål. Serverings- og utelivsbransjen har en høy andel utenlandske ansatte, og bransjen har derfor en viktig integreringsfunksjon. Derfor er det viktig at målgruppen både kommer i jobb, og samtidig kan inneha lederstillinger.

NHO Reiseliv ber om et møte med politisk ledelse i Nærings- og fiskeridepartementet for å belyse problemstillingene reist i dette brevet.

### Bakgrunn

En samlet serveringsbransje stiller seg bak kravet om bestått etablererprøve blant daglige ledere, da dette sikrer en profesjonell serverings- og utelivsbransje. Norsk utelivsbransje har en høy andel ansatte med utenlandsk bakgrunn. I Oslo er andelen særlig høy med 57 prosent, mens andelen i de andre storbyene er noe lavere, 40 prosent. Bransjen har også en viktig inkluderingsfunksjon.

Samtidig kan gjennomføringen av etablererprøven by på språklige utfordringer, da det ikke er et språkkrav til ansatte i vår næring. Vi mener det aller viktigste er at sikkerheten til ansatte og gjester ivaretas. Vår mening er at en alkoholprøve på engelsk ivaretar både sikkerheten og profesjonaliteten.

I forarbeidene til serveringsloven og bestemmelsen om etablererprøven, gjorde departementet en grundig vurdering av selve gjennomføringen av prøven, og kom bla. fram til at prøven må gjøres "så tilgjengelig som mulig". Departementet presiserte videre at ordningen med etablererprøva *ikke må bli et unødvendig etableringshinder for den som skal drive et serveringssted*. For mange virksomheter, i både større og mindre byer, har prøvene nå blitt et hinder.

Vi mener det sentrale er at prøven avdekker god innholdsforståelse, og at språkforståelse som sådan må komme i andre rekke. Det er verdt å legge til at andre prøver tilbys på engelsk for ansatte i reiselivsnæringen:

Fra og med 1. desember 2023 tilbyr Statens vegvesen teoretisk drosjesjåførprøve på engelsk for kandidater som kan dokumentere tilknytning til en reiselivsbedrift. Fra mars 2023 tilbyr Oslo kommune Salutt-kurset på engelsk, et kurs alle som jobber med skjenking av alkohol etter kl. 01:00 må ta med en avsluttende prøve. Målet er å gjøre utelivet i Oslo trygt både for ansatte og gjester.

### Om bransjen

Serverings- og utelivsbransjen er en viktig næring både for reiselivsnæringen og lokalbefolkningen. Bransjen utgjør en viktig del av det totale reiselivsproduktet i alle deler av landet. Det er derfor viktig å ha en velfungerende og profesjonell serverings- og utelivsbransje. Koronapandemien førte til at mange forlot bransjen, og fant arbeid i andre næringer.

Det vil derfor være et stort behov for å sikre gode ansatte og daglige ledere som skal bidra til å opprettholde eksisterende aktører, men også opprettelsen av nye utesteder. Da vil en kunnskapsprøve i tidsriktig format, være passende.

Med hilsen  
NHO Reiseliv

Ole Michael Bjørndal  
Næringspolitisk fagsjef

Henrik Hamborg  
Kompetansepolitisk rådgiver